

સંચાર વિભાગ, કેબ્લિય કાર્યાલય, એસ.બી.એસ માર્ગ, મુંબઈ-400001

ફોન : 91 22 2266 0502 / ફેક્સ : 91 22 2266 0358

પ્રેસ પ્રકાશન

ભારતીય રિઝર્વ બેંક

વેબસાઇટ : www.rbi.org.in

ઈ-મેઇલ : helpdoc@rbi.org.in

તારીખ: 08 ફેબ્રુઆરી 2017

છઠ્ઠી દ્વિમાસિક નાણાકીય નીતિ નિવેદન 2016 – 17 – નાણાકીય નીતિ સમિતિ (એમ પી સી), ભારતીય રીઝર્વ બેંક નો ઠરાવ

નાણાકીય નીતિ સમિતિ (મોનેટરી પોલીસી કમિટી) એ આજે તેની મીટીંગ માં વર્તમાન અને ઊભરાતી સમષ્ટિ આર્થિક સ્થિતિના મૂલ્યાંકનના આધારે નિર્ણય લીધો છે કે:

- લીક્વીડિટી એડજસ્ટમેન્ટ ફેસીલીટી (એલએએફ) હેઠળ નીતિ રેપોરેટ 6.25 % એ યથાવત રાખવો.

પરિણામ સ્વરૂપ, એલ એ એફ હેઠળ રીવર્સ રેપોરેટ 5.75 % અને માર્જિનલ સ્ટેન્ડિંગ ફેસીલીટી (એમ એસ એફ) રેટ અને બેંક રેટ 6.75 % યથાવત રહે છે.

એમ પી સી નો નિર્ણય નાણાનીતિના તટસ્થ વલણને અનુરૂપ છે કે જે વિકાસને સહાય આપતા વર્ષ 2016 – 17 ના ચોથા ત્રિમાસિક માં ગ્રાહક મૂલ્ય સૂચકાંક (સી પી આઈ) કુગાવાના 5 % ના ધ્યેયને હાંસલ કરવાના અને + / - 2% ની રેન્જ ની અંદર 4 % ના મધ્યમગાળાના લક્ષ્યાંકને અનુરૂપ છે. આ નિર્ણયને રેખાંકિત કરવા વાળા મુખ્ય વિચારો નીચેના નિવેદનમાં આપેલા છે.

મૂલ્યાંકન (Assessment):

2. એવું અનુમાન છે કે વીતેલા વર્ષમાં ધીમી ગતિ બાદ વૈશ્વિક વૃદ્ધિ વર્ષ 2017 માં થોડી વધશે. વિકસિત અર્થતંત્રો (એડવાન્સ્ડ ઈકોનોમીઝ) માં અપેક્ષા છે કે તે ધીરે ધીરે ગતિ પકડશે જે વર્ષ 2016 ના દ્વિતીય છ માસમાં શરૂ થઈ હતી અને જેમાં યુ. એસ. અને જાપાન આગળ રહ્યા હતા. છતાંપણ અમેરિકાની સમષ્ટિ આર્થિક નીતિઓ માં અનિશ્ચિતતા ઘેરાયેલી છે. જેમાં વૈશ્વિક સ્પીલઓવરની સંભાવના છે. ઊભરાતી બજાર અર્થવ્યવસ્થાઓ માટે વૃદ્ધિની સંભાવનામાં ધીરે ધીરે સુધારો થવાની અપેક્ષા છે, જ્યાં રશિયા અને બ્રાઝીલમાં મંદીની સ્થિતિ ક્ષીણ થઈ રહી છે અને ચીનમાં નીતિવિષયક પ્રોન્સાહનો માં સ્થિરતા આવી છે. ઊર્જાની કિંમતોમાં વૃદ્ધિ અને માંગમાં થોડા વધારાના કારણે કુગાવામાં વધારો થઈ રહ્યો છે. જોકે સંરક્ષણવાદી નીતિઓ અને ઉચ્ચ રાજનૈતિક તણાવ માં વધારો થવાના કારણે વૈશ્વિક વ્યાપાર મંદ થયો છે. આ ઉપરાંત, નાણાકીય સ્થિતિઓ સખત થવાની સંભાવના છે કારણકે વિકસિત અર્થતંત્રોમાં કેન્દ્રિય બેંકો નાણાકીય નીતિમાં અસાધારણ ઊદારતા ને સામાન્ય બનાવી રહ્યા છે.

3. “બ્રેક્કીટ” રોડમેપ અને નવા અમેરિકન પ્રશાસનની આર્થિક નીતિઓ વિષેની ધારણાઓને મૂર્ત સ્વરૂપ થવા અંગેની ચિંતાઓ પર જાન્યુઆરીના મધ્યથી આંતરરાષ્ટ્રીય નાણાં બજારો અસ્થિર થઈ ગયા. આંતરરાષ્ટ્રીય ચીજવસ્તુઓની કિંમતમાં વધારાના પ્રોફાઈલની અંદર ઓપેક ના ઉત્પાદન ઘટાડવાના કરાર ની સાથે કુડ ઓઈલની કિંમતોમાં વધારો થયો. અમેરિકામાં રાજકોષીય પ્રોત્સાહન, ચીનમાં મજબૂત ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર ખર્ચ અને પુરવઠામાં ઘટાડોની અપેક્ષાઓના કારણે પાયાગત ધાતુઓની કિંમતો પણ વધી. ભૌગોલિક – રાજનૈતિક ચિંતાઓએ પણ ચીજવસ્તુની કિંમતો વધારી છે. તાજેતરમાં, ઊભરતી અર્થવ્યવસ્થાઓમાં જોખમની ભૂખ પાછી ફરી જેણે ઈકિવટી બજારો ને વધારી દીધા અને આ વર્ષ દરમિયાન ફેડરલ ફંડ રેટમાં વધુ વધારાની સંભાવનાની પ્રતિક્રિયા રૂપે બોન્ડ પર વળતરને સખત બનાવી દીધા. અમેરિકામાં રાજકોષીય વિસ્તારની અપેક્ષાઓ સાથે તેણે અમેરિકી ડોલરને બહુ વર્ષીય ઉચ્ચત્તમ સીમા પર પહોંચાડ્યો.

4. કેન્દ્રીય આંકડા કાર્યાલય (સી. એસ. ઓ.) એ વર્ષ 2016 – 17 માટે તેના પૂર્વ અનુમાનો 6 જાન્યુઆરી એ પ્રકાશિત કર્યાં. જેમાં ભારતની વાસ્તવિક જીવીએ વૃદ્ધિ દર વર્ષ માટે 7 ટકા રાખ્યો. જે એક વર્ષ પહેલાંના 7.8 ટકા (31 જાન્યુઆરી એ પ્રકાશિત સંશોધિત અંદાજ) થી ઓછો છે. કૃષિ અને આનુષંગિક પ્રવૃત્તિઓ માં મજબૂત વૃદ્ધિ નોંધાઈ જેમાં સામાન્ય દક્ષિણ પશ્ચિમ ચોમાસું, રવિ પાકના વાવેતર વિસ્તારમાં ઘણો વધારો (અગાઉના વર્ષ કરતાં 5.7 ટકાનો વધારો) તથા અનુકૂળ આધાર અસર તથા આનુષંગિક પ્રવૃત્તિઓ માં નિરંતર સ્થિતિસ્થાપકતા નો લાભ મળ્યો. તેનાથી ઊલટુ, ઉત્પાદન અને ખાણ તથા ઉત્પન્ન માં મંદીના કારણે ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રે તીવ્ર ઘટાડો અનુભવ્યો. સેવાક્ષેત્રની પ્રવૃત્તિઓ એ ગતિ ગુમાવી જે વેપાર, હોટલ, વાહનવ્યવહાર અને સંચાર સેવાઓ તથા બાંધકામમાં કેન્દ્રિત હતી. જોકે પ્રશાસન અને રક્ષા દ્વારા કેટલીક હદે સહારો મળ્યો.

5. ઔદ્યોગિક ઉત્પાદન સૂચકાંક દ્વારા મપાયેલ ઔદ્યોગિક ઉત્પાદન ને આખરે નવેમ્બરથી ઈન્સ્યુલેટેડ રબર કેબલ ના દુર્ભવ ખેંચાણમાંથી મુક્તિ મળી અને અનુકૂળ આધાર અસરો દ્વારા સહાયતા મળી. ડીસેમ્બરમાં, પ્રાથમિક / કોર ઉદ્યોગો ના ઉત્પાદનમાં વર્ષ – દર – વર્ષ આધાર પર તથા ક્રમિક રીતે મૌસમી સમાયોજિત આધાર પર વૃદ્ધિ થઈ. આ ઉદ્યોગોના ચાલકોમાં લોખંડ નું ઉત્પાદન અને પેટ્રોલીયમ રીફાઈનરી હતા, જેમાં પ્રથમને (લોખંડ ઉત્પાદન) ને આયાત ટેરીફ થી મદદ મળી અને અન્યમાં (રીફાઈનરી) બાહ્ય માંગના કારણે તેજી આવી. સતત ત્રણ માસની મંદી (સંકોચન) બાદ નવેમ્બરમાં કોલસાના ઉત્પાદન અને થર્મલ વિજળીના ઉત્પાદનમાં વધારો થવાના કારણે ઉર્જા ના અંદાજ નું પૂર્વાનુમાન સારીરીતે થઈ શક્યું. આ ગતિવિધિઓ ને પ્રદર્શિત કરતાં, નવા ઓર્ડરો અને ઉત્પાદનમાં વૃદ્ધિ ના સહારે જાન્યુઆરીમાં મેન્યુફેક્ચરિંગ પરચેઝિંગ મેનેજર (પી. એમ. આઈ.) ઈન્ડેક્સમાં વિસ્તાર ટ્રિગ્ગોચર થયો અને ભવિષ્યના ઉત્પાદન સૂચકાંક માં મજબૂત વધારો થયો. બીજી બાજુ, ભારતીય રીઝર્વ બેંક નો ઔદ્યોગિક ઉત્પાદન સર્વેનો 76 મો રાઉન્ડ સૂચવે છે કે ઉત્પાદન ક્ષેત્ર દ્વારા જેનો સામનો કરવામાં આવી રહ્યો છે તે નાણાંકીય સ્થિતિ વર્ષ

2016 – 17 ના ત્રીજા ત્રિમાસમાં વધારે ખરાબ થઈ અને ચોથા ત્રિમાસમાં પણ સખત રહેવાની ધારણા છે. ઉદ્યોગને મળતા બેંક ધિરાણ માં તીવ્ર મંદી અને કેટલાક ક્ષેત્રોમાં વાતાવરણમાં સુસ્તતા એ તેમાં સહયોગ આપ્યો.

6. ઉચ્ચ આવૃત્તિ સંકેતો સેવા ક્ષેત્રો ખાસ કરીને બધા ક્ષેત્રોમાં ઓટોમોબાઈલનું વેચાણ, ઘરેલું એર કાર્ગો, રેલ્વે ફ્રેઈટ ટ્રાફિક અને સિમેન્ટ ઉત્પાદન માં મંદ પ્રવૃત્તિઓ નો નિર્દેશ કરે છે. છતાંપણ, કેટલાક ક્ષેત્રો જેવા કે સ્ટીલ વપરાશ, પોર્ટ ટ્રાફિક, આંતરરાષ્ટ્રીય એર ફ્રેઈટ, વિદેશી સહેલાણીઓનું આગમન, ટ્રેક્ટરનું વેચાણ અને સેલ્યુલર ફોન ના વપરાશકારો તેજસ્વી જગ્યાઓની જેમ ઊભા છે કે જ્યાં વિમુદ્રીકરણની ક્ષણિક અસરો ઘટી રહી છે. જાન્યુઆરી 2017 નો સેવા ક્ષેત્રનો પી. એમ. આઈ. કપાતમાં રહ્યો, પરંતુ મંદી (સંકોચન) ના લગાતાર ત્રણ મહિનાના વર્તમાન ચરણમાં ઉત્પાદન માં ઘટાડો ન્યૂનતમ હતો.

7. સતત પાંચમાં મહીને ઘટાડો દર્શાવતા, મુખ્ય ઉપભોક્તા મૂલ્ય સૂચકાંક (સી. પી. આઈ.) દ્વારા મપાયેલ છૂટક ફુગાવો ડીસેમ્બરમાં અપેક્ષા કરતાં વધુ તીવ્ર રીતે ઘટ્યો અને નવેમ્બર 2014 પછીના તેના સૌથી નીચા આંક સુધી પહોંચ્યો. આ પરિણામ શાકભાજીના અને દાળોની કિંમતોમાં સંકોચન ના કારણે આવ્યું. પ્રોટીનયુક્ત વસ્તુઓ જેવી કે ઈંડા, માંસ અને માછલી ની કિંમતોની વૃદ્ધિ ની ગતિમાં સંયમે ખાદ્ય ફુગાવામાં ઘટાડાને મદદ કરી.

8. ખાદ્ય પદાર્થો અને બળતણ સિવાય, સપ્ટેમ્બર થી ફુગાવો 4.9 ટકા એ રહ્યો. જો કે આ જડતત્વીય વર્તણૂક ના કેટલાક અંશો માટે ઓક્ટોબર થી આંતરરાષ્ટ્રીય કુડ ઓઈલ ની કિંમતોમાં આવેલ ફેરફારનું પણ યોગદાન છે કે જેણે વાહનવ્યવહાર અને સંચારમાં પ્રદર્શિત પેટ્રોલ અને ડીઝલના ભાવો ને પ્રભાવિત કર્યાં. ખાસ કરીને હાઉસિંગ, આરોગ્ય, શિક્ષણ, વ્યક્તિગત સંભાળ તથા અસરો (સોના અને ચાંદી સિવાય) તથા ઘરોમાં ઉપયોગની વિવિધ સામગ્રી તથા સેવાઓ ના ફુગાવામાં વ્યાપક આધાર પર સ્થિરતા જોવા મળે છે.

9. ડીસેમ્બરમાં વિમુદ્રીકરણ ના પરિણામે તરલતા ના અધિક ભરાવાએ નાણા બજારો પર અસર કરી, પરંતુ મધ્ય જાન્યુઆરીથી પરિચાલન માં ચલાણના વિસ્તાર તથા તેજ ગતિથી સિસ્ટમમાં નવી બેંકનોટો નું પરિચાલન વધવા સાથે પુનઃસંતુલન પ્રગતિ પર છે. આ સમગ્ર સમય દરમ્યાન, રીઝર્વ બેન્કનું બજાર પરિચાલન તરલતા શોષણની સ્થિતિમાં છે. 10 ડીસેમ્બર થી વૃદ્ધિશીલ સી. આર. આર. નાબુદ કરવા સાથે, તરલતા પ્રબંધન પરીચાલનો માં એલ. એ. એફ. હેઠળ ઓવરનાઈટ થી 91 દિવસની મુદત માટે પરિવર્તનીય દર રીવર્સ રેપો અને માર્કેટ સ્ટેબીલાઈઝેશન સ્કીમ (એમ. એસ. એસ.) હેઠળ 14 દિવસથી 63 દિવસની મુદતવાળા રોકડ પ્રબંધન બીલ ની લીલામીનો સમાવેશ થાય છે. એલ. એ. એફ. હેઠળ સરેરાશ દૈનિક શોષણ (absorption) ડીસેમ્બરમાં રૂપિયા 1.6 ટ્રીલીયન, જાન્યુઆરીમાં 2.0 ટ્રીલીયન અને ફેબ્રુઆરીમાં (ફેબ્રુઆરી 07 સુધી) 3.7 ટ્રીલીયન હતું, જ્યારે એમ. એસ. એસ. અંતર્ગત, તે અનુક્રમે રૂપિયા 3.8 ટ્રીલીયન, રૂપિયા 5.0 ટ્રીલીયન અને 2.9 ટ્રીલીયન હતું. નાણા બજાર દર નીતિ રીપોર્ટ ને અનુકૂળ રહ્યાં. અલબત્ત, ઘટાડા તરફી વલણ રહ્યું. જેમાં ભારિત સરેરાશ કોલ દર (WACR) સરેરાશ ડીસેમ્બર અને જાન્યુઆરી દરમ્યાન નીતિ રેટ થી 18 આધાર અંક નીચે રહ્યો.

10. બહારના ક્ષેત્રો તરફ વળતાં, ડીસેમ્બરમાં નિકાસ વૃદ્ધિ સતત ચોથા મહિના માં હકારાત્મક રહી. પેટ્રોલીયમ ઓઈલ અને લુબ્રિકન્ટ (પી. ઓ. એલ.) સિવાય, નવેમ્બરમાં આયાતો વૃદ્ધિમાંથી બહાર આવી અને ડીસેમ્બરમાં તે ઘટી ગઈ. તેનાથી ઉલટું, પી. ઓ. એલ. આયાતો માં 10% નો વધારો થયો જે આંતરરાષ્ટ્રીય કુડ ઓઈલ ની કિંમતોમાં વધારો પ્રદર્શિત કરે છે. સમગ્રપણે, વેપાર ખાધમાં ક્રમિક રીતે તથા વર્ષ – દર – વર્ષ આધારે ઘટાડો થયો, જે એક વર્ષ અગાઉના સ્તર કરતાં એપ્રિલ – ડીસેમ્બર ના ગાળા દરમ્યાન US \$ 23.5 બીલીયન ઓછો રહ્યો. સમગ્ર રીતે, ચાલુખાતાની ખાધ 2016 – 17 માં અપ્રભાવિત રહેવાની ધારણા છે અને જી. ડી. પી. ના 1 ટકાથી નીચે રહેશે. ચોખ્ખા સીધા વિદેશી રોકાણમાં તેજી જળવાઈ રહી જ્યારે ઓક્ટોબરની શરૂઆત માં પોર્ટ ફોલીઓ રોકાણમાં બહિર્ગમન થયું જે યુ. એસ. ની સમષ્ટિ આર્થિક નીતિઓની દિશા સંબંધી અચોક્કસતા અને આગામી વર્ષમાં યુ. એસ. નાણાકીય નીતિ ની તીવ્રતાથી સામાન્ય થવાની અપેક્ષાઓ ના કારણે થયું. 03 ફેબ્રુઆરી 2017 ના દિવસે વિદેશી હૂંડીયામાણ ની અનામતો 363.1 બીલીયન US \$ હતી.

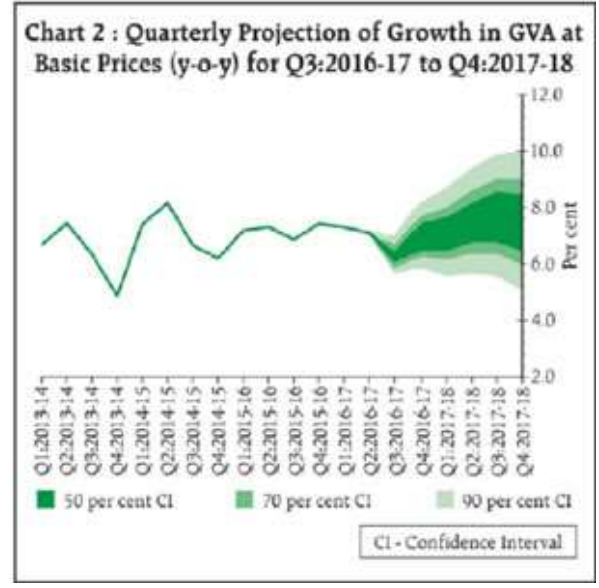
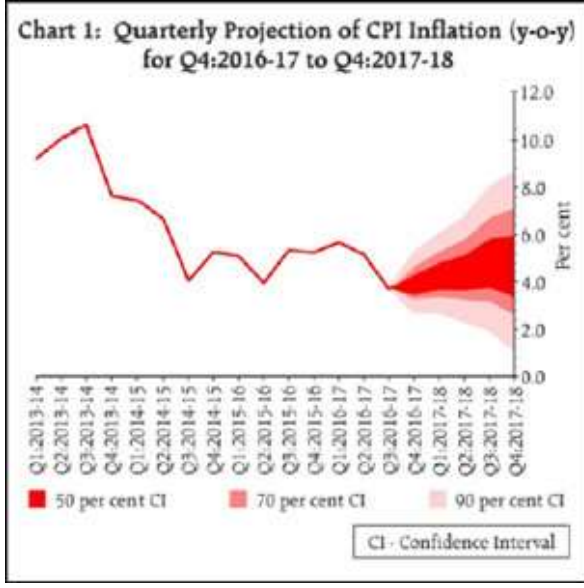
અંદાજ / સંભાવનાઓ (outlook):

11. ડીસેમ્બરના પાંચમા દ્વિમાસિક નિવેદનમાં, 2016 – 17 ના ચોથા ત્રિમાસમાં હેડલાઈન કુગાવો 5 ટકા એ અંદાજવામાં આવ્યો હતો. જેમાં પહેલાં કરતાં જોખમ ઓછું હતું, પરંતુ હજુ પણ ઉપરની તરફ ઝૂકવો હતો. નવેમ્બર અને ડીસેમ્બરમાં હેડલાઈન સી. પી. આઈ. કુગાવામાં ઘટાડો અપેક્ષા કરતાં વધારે હતો. પરંતુ તે સંપૂર્ણરિતે શાકભાજી અને દાળ માં ઘટાડા (સંકોચન) પર આધારિત હતો. શાકભાજીના ભાવોમાં ઋતુગત ઘટાડો કે જે સામાન્ય રીતે શિયાળાની શરૂઆત માં હોય છે તથા કેટલીક માંગમાં સંકોચને આવા પરિણામ માં યોગદાન આપ્યું હતું, છૂટાછવાયા પુરાવા દર્શાવે છે કે નાશવંત સામાનના આપત્તિ વેચાણે શાકભાજીના ભાવોમાં ઘટાડા ને બળ આપ્યું જેની અસર જાન્યુઆરી માં પણ દેખાઈ. આ સિવાય, વિમુદ્રીકરણ ની અસર ઘટવાના કારણે પુરવઠાની સ્થિતિ અનુકૂળ હોવાથી દાળના ભાવ ઓછા રહેવાની સંભાવના છે જ્યારે શાકભાજી ના ભાવોમાં તેજીની સંભાવના છે.

12. સમિતિનું મંતવ્ય છે કે ખાદ્યપદાર્થ અને બળતણ સિવાય કુગાવાની દ્રઢતા હેડલાઈન કુગાવામાં નીચેની તરફ ગતિ માટે આધાર તૈયાર કરી શકે અને દ્વિતીય ચરણ ની અસરો નો પ્રારંભ કરશે. છતાંપણ, 2016 – 17 ના ચોથા ત્રિમાસ માં હેડલાઈન સી. પી. આઈ. 5 ટકા થી ઓછો રહેવાની સંભાવના છે. અનુકૂળ આધાર અસરો અને માંગ સંકોચનની લંગડાતી અસર 2017 – 18 ના પ્રથમ ત્રિમાસમાં હેડલાઈન કુગાવાને અપ્રભાવિત રાખશે. ત્યાર પછી, તે ગતિ પકડવાની અપેક્ષા છે, ખાસ કરીને વિકાસ વધવાથી અને ઉત્પાદન અંતર સાંકડું થવા સાથે. વધુમાં, આધાર પ્રભાવો

2017 – 18 ના ત્રીજા અને ચોથા તિમાહમાં ઊલટાશે અને પ્રતિકૂળ બનશે. તદ્દનુસાર નાણાકીય વર્ષના પ્રથમ છ માસમાં કુગાવો 4.0 થી 4.5 ટકા ની વચ્ચે રહેવાનો અંદાજ છે અને બીજા છ માસમાં 4.5 થી 5 ટકા ની વચ્ચે રહેવાની સંભવાના છે જેમાં જોખમ પૂર્વાનુમાનિત રેખા ની અઆજુબાજુ સંતુલીત રહેશે. (ચાર્ટ – 1). આ પરિપ્રેક્ષ્યમાં, ત્રણ ઉપરની તરફના જોખમો ની નોંધ લેવી અગત્યની છે કે જે આધાર રેખા કુગાવાના માર્ગને કેટલીક અનિશ્ચિતતાઓ પ્રદાન કરી શકે છે. – આંતરરાષ્ટ્રીય કુડ ઓઈલ કિંમતોની સખત પ્રોફાઈલ, વૈશ્વિક નાણાકીય બજારોની પ્રવૃત્તિઓના કારણે વિનિમય દરોમાં અસ્થિરતા કે જે ઘરેલું કુગાવા ને ઉપરની તરફ દબાણ આપી શકે છે અને સાતમા પગાર પંચના એવોર્ડ હેઠળ ઘરભાડા ભથ્થા ની સંપૂર્ણ અસરો કે જેની કુગાવાની બેઝ લાઈન પ્રક્રિયામાં ગણતરી કરવામાં આવી નથી. કેન્દ્રીય બજેટમાં રાજકોષીય વિવેક સાથે સમાધાન કર્યા વિના વિકાસ પુનર્જીવન પર ભાર આપવાથી કુગાવામાં ઉપરની તરફના જોખમો ને સિમિત કરવા માટે અનુકૂળ રહેશે.

13. જોખમ એક સમાન રૂપ થી સંતુલિત રહેવા સાથે વર્ષ 2016 – 17 માટે જી. વી. એ. વૃદ્ધિ 6.9 ટકા એ અંદાજવામાં આવી છે. કેટલાક પરીબળોના કારણે વિકાસ 2017–18 માં તીવ્રતાથી સારો થવાની અપેક્ષા છે. પ્રથમ, 2016–17 ના સમાપન ના મહિનાઓમાં વિમુદ્રીકરણના કારણે મુલતવી રહેલ વિવેકાધીન વપરાશી માંગમાં ફરીથી ઉછાળો આવવાની શરૂઆત થવાની આશા છે. દ્વિતીય, છૂટક વ્યાપાર, હોટલ અને રેસ્ટોરન્ટ અને વાહનવ્યવહાર તથા અસંગઠિત ક્ષેત્રો જેવા રોકડ-તીવ્રતાવાળા ક્ષેત્રોમાં આર્થિક પ્રવૃત્તિ ઝડપથી પુનઃસ્થાપિત થવાની અપેક્ષા છે. ત્રીજું, બેંક ધિરાણની સ્થિતિમાં, વિમુદ્રીકરણ પ્રેરિત સરળતા માર્જિનલ કોસ્ટ બેઝ લેન્ડીંગ રેટ (એમ. સી. એલ. આર.) માં ભૂતકાળમાં નીતિ દરોમાં ઘટાડાના સંચરણમાં ઝડપથી સુધારા તરફ દોરી ગઈ છે અને પરિણામે તંદુરસ્ત ઉધાર કર્તાઓના ધિરાણ દરમાં કે જેના કારણે વપરાશ અને રોકાણ બંનેમાં વધારો થવો જોઈએ. ચોથું, 2017–18 માટેના કેન્દ્રીય બજેટમાં મૂડીખર્ચમાં વધારો, ગ્રામિણ અર્થતંત્ર નો વિકાસ તથા કિફાયતી આવાસો પર અગત્યતા વિકાસમાં ફાળો આપવાની ધારણા છે. તદ્દનુસાર, એક સમાનરૂપ થી સંતુલીત જોખમ સાથે, 2017–18 માટે જી. વી. એ. વૃદ્ધિ 7.4 ટકા રહેવાનો અંદાજ છે. (ચાર્ટ – 2).

14. સમિતિ હેડલાઈન કુગાવાને સ્થાયી આધાર પર અને માપાંકિત રીતે 4.0 ટકા ની નજીક લાવવા માટે પ્રતિબદ્ધ છે. તેના માટે કુગાવાની ધારણાઓમાં આગળ મહત્વપૂર્ણ ઘટાડો થવો જરૂરી છે, ખાસ કરીને જ્યારથી વેતન સંબંધી આંદોલનો પ્રત્યે સંવેદનશીલ એવો કુગાવાનો સેવાઓનો ઘટક સ્થિર થઈ ગયો છે. સમિતિએ વલણ / અભિગમ ને ઉદારમાંથી તટસ્થ માં બદલીને નીતિ દરો ને યથાવત રાખવાનું અને કુગાવા પર વિમુદ્રીકરણ ની અસ્થાયી અસરો તથા ઉત્પાદન ગેપ કેવી રીતે કાર્ય કરે છે તેનું આકલન કરવાનું નક્કી કરેલું છે.

15. રીઝર્વ બેન્કે એપ્રિલ 2016 થી અમલમાં મૂકાયેલ તરલતા પ્રબંધન રૂપરેખા સાથે સુસંગત હોય તે રીતે બજાર તરલતા પરિચાલનનું આયોજન કરેલું છે, ઉત્તરોત્તર સીસ્ટમ સ્તર પરની તરલતા ની સ્થિતિ ને તટસ્થતા ની નજીક પહોંચાડી. આ વલણ ચાલુ રાખવામાં આવશે. ઉત્તરોત્તર પુન:મુદ્રીકરણ સાથે વધારાની તરલતા ઓછી થવી જોઈએ. જો કે તાજેતર ની બેંકો પાસેની પ્રચુરમાત્રામાં તરલતા 2017 – 18 ના શરૂઆતના મહિનાઓમાં જારી રહેવાની સંભાવના છે. રીઝર્વ બેંક તેના તમામ સાધનો સાથે ડબ્લ્યુ. એ. સી. આર. ને નીતિ દર ની નજીક અનુરૂપ કરવા, ધિરાણ દરોમાં નીતિ આવેગોનું સુધારેલ સંચરણ તથા અર્થતંત્રના ઉત્પાદક ક્ષેત્રોમાં પૂરતા ધિરાણ પ્રવાહ ને સુનિશ્ચિત કરવા કુશળ અને યોગ્ય તરલતા પ્રબંધન કરવા પ્રતિબદ્ધ છે.

16. સમિતિ નો મત છે કે નીતિ દરોના ધિરાણ દરોમાં સમયસર ના સંચરણ માટે ના વાતાવરણમાં ઘણો સુધારો થશે જો (i) બેન્કિંગ ક્ષેત્રની નોન પરફોર્મિંગ એસેટ્સ (એન. પી. એ.) વધારે ઝડપથી અને કુશળતા થી હલ કરવામાં આવે (ii) બેન્કિંગ ક્ષેત્રમાં મૂડીકરણ ઝડપથી કરવામાં આવે (iii) સમાન પરિપક્વતાવાળી સરકારી જમીનગીરીઓ પરના વળતરમાં ફેરફારોથી નાની બચત પરના વ્યાજદરો ને સમાયોજન કરવા માટેની ફોર્મ્યુલા ને સંપૂર્ણ રીતે અમલ માં મૂકવામાં આવે¹.

17. છ સભ્યોએ નાણાનીતિના નિર્ણયની તરફેણમાં મત આપ્યો. એમ. પી. સી. ની બેઠકનું કાર્યવૃત્ત 22 ફેબ્રુઆરી 2017 ના દિવસે પ્રકાશિત કરવામાં આવશે.

18. એમ. પી. સી. ની હવે પછીની મીટીંગ 5 અને 6 એપ્રિલ 2017 ના દિવસો એ રાખેલ છે.

જોસ. જે. કતુર

મુખ્ય મહાપ્રબંધક

પ્રેસ પ્રકાશન : 2016–2017/2126

મુંબઈ

8 ફેબ્રુઆરી 2017

1 એપ્રિલ 2016 માં ફોર્મ્યુલાની શરૂઆત બાદ, નાની બચતો પરનો વ્યાજદર, મુદત પ્રમાણે, જો ફોર્મ્યુલા અનુસરવામાં આવે તો કેટલા હોવા જોઈએ તેની તુલનામાં લગભગ 65 – 100 આધાર અંક વધારે છે. જો નાની બચતો ના દર અને બોન્ડ પરના વળતર વચ્ચે નો સ્પ્રેડ / તફાવત વધારે રહે તો ડીપોઝીટો નો નાની બચતો તરફનો વળાંક બેંક ધિરાણ દરો તરફના પૂર્ણ સંચરણ ને અવરોધશે.
